

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 12. ágúst 2020

29. tölublað | 14. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX

TAG Heuer

NOMOS
GLASHÜTTE

TUDOR

LONGINES

TISSOT

Verið velkomin í nýja og glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

Tekur fyrsta brúarlánið Ríkissjóður ábyrgist 70 prósent af fjárhæð lánsins til Icelandair Hotels, sem er veitt af Arion banka. Stjórnarformaður félagsins segir vaxtakjörin ekki vera hagstæð.	Íþyngir afurðaverði fiskis Aukið atvinnuleysi í Bretlandi mun líklega koma niður á kaupmætti í haust og hafa áhrif á sölu á íslenskum fiski. Sala á frosnum þorsknökkum eykst um 60%.	Dýrkeyptar eldsneytisvarnir Uppsafnaður kostnaður Icelandair vegna eldsneytisvarna frá ársbyrjun 2015 er nærri 18 milljarðar. Mörg flugfélög hafa farið illa út úr niðursveiflu oliuverðs á árinu.	Verðlaunum ekki óvarkárni Við búum við óvenjulegar aðstæður og hið opinbera ætti að varast að skapa hvata til óhóflegrar áhættusækni, segir Guðný Halldórsdóttir hagfræðingur.	Varasamur vítahringur Það er óábyrgt að kalla eftir nýjum loforðum án þess að gerð sé grein fyrir afleiðingum þeirra og kostnaði fyrir skattgreiðendur, segir forstöðumaður SA.
2	4	8	9	10

Holskefla af fermetrum

Framboð á skrifstofuhúsnæði í miðborginni gæti aukist um allt að 44 þúsund fermetra á næstu þremur árum. Forstjóri Eikar segir að í heild sinni sé markaðurinn í góðu standi en miðborgin eigi undir högg að sækja. ➔ 6-7

Markaðurinn er enn að jafna sig á uppbyggingunni á Hafnartorgi. Það getur tekið tíma.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímapantanir á opticalstudio.is og í síma 511 5800

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • KEFLAVÍK

Gætu flokkað TM sem fjármálasamsteypu

Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands mun þurfa að taka afstöðu til þess hvort tilgreina þurfi samstöðu TM sem fjármálasamsteypu eftir kaup fyrirtækisins á Lykli. TM yrði eina íslenska fjármálasamsteypa ef svo færi.

Fjármálaeftirlitið getur ákveðið að tilgreina fyrirtæki, sem starfa bæði á sviði fjármála og váttrygginga, og uppfylla ákveðin skilyrði um mikilvægi og umfang, sem fjármálasamsteypur. Samsteypur af þeim toga þurfa að fylgja strangari kröfum um fjárhag og eftirlit heldur en hefðbundin fjármála-fyrirtæki.

TM biður nú eftir starfsleyfi fyrir dótturfélagið TM tryggingar, svo að unnt sé að færa váttryggingastofninn í sérfélag. Að því loknu verður TM eignarhaldsfélag með tvö dótturfélög, hvort fyrir sinn hluta starfseminnar, það er að segja TM tryggingar fyrir váttryggingar og Lykil fyrir fjármögnun. Þegar því er lokið mun fjármálaeftirlitið taka til skoðunar hvort tilgreina beri TM-samstöðuna sem fjármálasamsteypu, eftir því sem Markaðurinn kemst næst.

Á síðustu árum hafa komið upp mál þar sem fjármálaeftirlitið hefur þurft að taka afstöðu. Eftir að VÍS eignaðist virkan eignarhlut í Kviku banka árið 2017 ákvað eftirlitið að nýta lagaheimild þannig að samstöðan yrði ekki tilgreind sem fjármálasamsteypa. Ekki var talið að slík tilgreining hefði verulega hagsmuni í för með sér.

Í svari við fyrirspurn Markaðarins sagðist fjármálaeftirlitið ekki geta rætt einstök mál sem kynnu að vera til meðferðar. Hins vegar bentu stofnunin á að þegar fyrirtæki í samstöðu starfa bæði á fjármála-sviði og váttryggingasviði, og umsvif þeirra teljast mikilvæg, væri tekið til skoðunar hvort rétt væri að skil-

Sigurður Viðarsson, forstjóri TM.
FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

» Eftir að VÍS eignaðist virkan eignarhlut í Kviku banka árið 2017 ákvað fjármálaeftirlitið að nýta lagaheimild þannig að samstöðan yrði ekki tilgreind sem fjármálasamsteypa.

greina samstöðuna sem fjármálasamsteypu.

Sem dæmi um kröfur sem gerðar eru til fjármálasamsteypa umfram önnur fjármála-fyrirtæki, má nefna tilteknar fjárhagskröfur til samstöðunnar, aukði eftirlit með viðskiptum innan samsteypunnar til að kanna aukna áhættu, til dæmis vegna mögulegra smitáhrifa, og hættu á hagsmunaaðrekstrum. Þá eru gerðar hæfiskröfur til stjórnarmanna og framkvæmdastjóra þess félags sem fer fyrir samstöðunni og auknar kröfur til innra eftirlits og áhættustýringar samstöðunnar. – þfh

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLÉLAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hörður Ægisson hordur@frettabladid.is

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Icelandair Hotels fá 1,2 milljarða brúarlán

Ríkissjóður ábyrgist 70 prósent af fjárhæð lánsins sem er veitt af Arion banka. Fyrsta brúarlánið frá því að úrræðið tók gildi fyrir þremur mánuðum. Stjórnarformaður Icelandair Hotels segir vaxtakjörin ekki hafa verið mjög hagstæð.

Hörður Ægisson
hordur@frettabladid.is

Icelandair Hotels, ein stærsta hótélkeðja landsins, hefur gengið frá samkomulagi við Arion banka um samtals 1.200 milljóna króna brúarlán en ríkissjóður ábyrgist allt að 70 prósentum af fjárhæð lánsins. Þetta er fyrsta slíka lánið, en þau eru einkum ætluð meðalstórum og stórum fyrirtækjum í rekstrarvanda vegna kórónaveirufaraldursins til að standa undir launum og öðrum almennum rekstrarkostnaði, sem hefur verið veitt af stóru viðskiptabönkunum frá því að byrjað var að bjóða upp á úrræðið fyrir um þremur mánuðum.

Tryggvi Þór Herbertsson, stjórnarformaður Icelandair Hotels, segir í samtali við Markaðinn að um sé að ræða lánalínu og að markmið félagsins sé að reyna að draga sem minnst á hana. Aðspurður segist Tryggvi Þór ekki geta tjáð sig um vaxtakjörin á láninu en viðurkennir hins vegar að þau séu ekki mjög hagstæð, þrátt fyrir að ríkisábyrgð sé á láninu að hluta og lága vexti Seðlabankans um þessar mundir.

Heildarábyrgð ríkissjóðs gagnvart bönkunum vegna brúarlána getur að hámarki orðið 50 milljarðar króna. Heildarumfang slíkra lánveitinga getur því orðið ríflega 71 milljarður króna, miðað við að ábyrgð ríkisins getur numið allt að 70 prósentum af höfuðstól láns, en hún fellur niður eftir 30 mánuði frá veitingu láns. Fram til þessa hefur hins vegar eftirspurn fyrirtækja eftir slíkum lánum hjá Arion banka, Íslandsbanka, Landsbankanum og Kviku banka verið hverfandi.

Veiting brúarlána er háð ýmsum skilyrðum, meðal annars að fyrirtæki borgi ekki út arð, kaupi eigin hluti eða greiði út óumsamda kaup-

Icelandair Hotels reka meðal annars hótelið Canopy Reykjavík við Smiðju-stig. Það er lokað um þessar mundir. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

70%

er ábyrgð ríkisins á láninu til hótélkeðjunnar.

auka á meðan ríkisábyrgðar nýtur við. Samkvæmt heimildum Markaðarins hafa sum þessara skilyrða valdið því að eigendur félaga hafi af þeim sökum ekki viljað nýta sér þetta úrræði.

Tryggvi Þór segir að starfsemi Icelandair Hotels, sem reka fjórtán hótél um allt land, hafi gengið vel úti á landi í sumar þar sem herbergjanýtingin hafi verið yfir 90 prósent en verðið hafi hins vegar verið mun lægra en áður. Öðru máli gildi um hótelin í Reykjavík en þar hefur herbergjanýtingin verið afar dræm og allt útlið er fyrir erfiðan vetur. Öll hótél félagsins eru opin um þessar mundir, ef undan eru

skilin Alda, Konsúlat og Marina í Reykjavík, að sögn Tryggva Þórs.

Icelandair Hotels eru í meiri hlutaeigu malasísku fyrirtækjasamsteypunnar Berjaya Corporation. Félagið gekk frá kaupum á 75 prósent hlut í hótélkeðjunni í byrjun apríl á árinu, af Icelandair Group – sem fer núna með fjórðungshlut í félaginu – en heildarkaupverð eignarhlutarins nam 45,3 milljónum dala, jafnvirði 6,2 milljarða króna á núverandi gengi. Kaupverðið var lækkað um tíu milljónir dala frá því sem áður hafði verið samið um, vegna kórónaveirufaraldursins. Icelandair Group bókfærði engu að síður hjá sér hagnað upp á 15,4 milljónir dala vegna sölunnar, að því er fram kom í uppgjöri félagsins fyrir fyrsta ársfjórðung.

Tekjur Icelandair Hotels námu 97 milljónum dala á árinu 2018 og var EBITDA hótélrekstrarins – afkoma fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta – á sama tíma jákvæð um sjö milljónir dala. Ársreikningur hótélkeðjunnar fyrir árið 2019 hefur ekki verið birtur.

Hagnaður H&M dróst saman um helming í 50 milljónir króna

Hagnaður sænsku fataverslanakeðjunnar H&M hér á landi dróst saman um 53 prósent á milli ára, eða í 50 milljónir króna rekstrarárið sem spannaði frá 1. desember 2018 til 30. nóvember árið 2019. Samdráttinn má einkum rekja til þess að félagið hóf að greiða fjármagnsgjöld, til aukinna afskrifta og aukins launakostnaðar.

Verslanakeðjan rekur sex verslanir hér á landi. Þrjár H&M-verslanir sem voru allar opnaðar fyrir síðasta rekstrarár, auk COS, Monki og Weekday sem voru opnaðar á rekstrarárinu.

Tekjur H&M á Íslandi jukust um 37 prósent á milli ára og námu 3,3 milljörðum króna á síðastliðnu rekstrarári. Fjöldi ársverka á árinu var 140 samanborið við 74 árið áður. Í lok árs voru 87 prósent starfsmanna konur en 13 prósent karlar, að því er fram kemur í ársreikningi.

Arðsemi eiginfjár á tímabilinu var 32 prósent. Eiginfjárhlutfallið var 15 prósent en eigið fé var 178 milljónir króna. Vaxtaberandi lán frá samstöðunni námu 703 milljónum króna. Samkvæmt ársreikningi nema árlegar leigugreiðslur um 174 milljónum króna.

Fram kemur í ársreikningi að

Samstöða H&M mun styðja við verslanir þess á Íslandi ef þörf krefur. H&M opnaði verslun á Hafnartorgi í október árið 2018. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK.

verslanakeðjan muni „halda áfram með áætlaða stækkun og opna nýja verslun á árinu 2020.“ Upplýst var síðastliðið sumar að H&M muni opna verslun á Glerártorgi á Akureyri í haust.

Sænska verslanakeðjan upplýsir að í mars þegar viðbrögð stjórnvalda við COVID-19 tóku gildi hældis hafi tekjur hafi dregist saman um 43 prósent á milli ára. Staðan hafi batnað aðeins í apríl og um miðjan maí var salan níu prósent

minni en árið áður. Það gefi tilefni til hóflegar bjartsýni.

Í ársreikningum segir að það taki tíma að ná stöðugleika á nýjum mörkuðum. „Þrátt fyrir þær áskoranir sem fylgja COVID-19 þá er þetta langtímaáhrifastærðing á nýjum markaði.“ Eins og sjóðsstreymið gefi til kynna sé fyrirtækið með góða lausafjárstöðu. Fyrirtækið muni fá fjárhagslegan stuðning frá samstöðunni ef þörf krefji. Ekki sé þörf á því eins og sakir standa. – hvj

RAFMÓTORAR

SCANVER EHF 588 80 40
www.scanver.is

GÍRAR - FÆRIBÖND - RAFMÓTORAR - LEGUR

Ísland er landið

Velkomin í skála Ferðafélags Íslands

Ferðafélag Íslands og deildir
þess reka 40 fjallaskála á
hálendinu og í óbyggðum.
Sjá nánar á www.fi.is

Frank Brosens, stofnandi Taconic, stærsta kröfuhafa Kaupþings.

Greiddi út 73 milljarða til kröfuhafa

Eignarhaldsfélagið Kaupþing, sem var um margra ára skeið stærsti hluthafi Arion banka, greiddi út samtals 469 milljónir punda, jafnvirði um 73 milljarða króna á þáverandi gengi, til kröfuhafa sinna í fyrra en félagið vinnur að því selja eignir svo hægt sé slíta starfsemi félagsins.

Þar munaði mestu um sölu Kaupþinga, dótturfélags Kaupþings, á eftirstandandi þriðjungshlut félagsins í Arion banka á árinu fyrir samtals um 47 milljarða króna. Þá greiddi félagið samtals 16,2 milljarða króna til íslenska ríkisins í samræmi við afkomuskiptasamning í tengslum við sölu á hlut þess í bankanum, að því er fram kemur í skýrslu stjórnar Kaupþings í nýbirtum ársreikningi.

16,2

milljarða greiddi Kaupþing til íslenska ríkisins í fyrra vegna sölu á eignarhlut í Arion banka.

Þar segir að töluverður árangur hafi náðst við úrlausn málaferla og ágreiningskrafna, meðal annars innheimta á 113 milljóna punda viðbótargreiðslu frá Oscatello-strúktúrnum vegna samkomulags sem gert var við Robert Tchenguiz og Tchenguiz Discretionary Trust í október 2018. Þá fékkst 97,7 milljóna evra greiðslu úr gjaldþrota-meðferð Chesterfield United í kjölfar beiðni Kaupþings til dómstóla á Bresku jómfrúaeypjum um að skiptastjórum félagsins yrði gert skylt að greiða fjármunina út. Kaupþing náði einnig samkomulagi við Goldman Sachs í tengslum við langvinn málaferli félaganna.

Samtals hefur Kaupþing greitt skuldabréfaeigendum félagsins 2.937 milljónir punda með reiðufé en það samsvarar tæplega 95 prósentum af nafnvirði breytanlegu skuldabréfanna sem voru gefin út í ársbyrjun 2016 þegar slitabú Kaupþings lauk naðasamningum.

Stjórn félagsins segir að í ljósi þess framgangs sem náðst hafi við sölu eigna á síðasta ári hafi hún nú til skoðunar með hvaða hætti sé best að ljúka starfsemi Kaupþings þegar nokkur lykilaðir hafa verið leyst. Slíkt gæti falið í sér sölu allra eftirstandandi eigna og að félagið sé sett í slitameðferð á næstu 12 mánuðum. Bókfært virði eigna Kaupþings nam rúmlega 52 milljörðum í árslok 2019.

Launakostnaður félagsins – fjöldi starfsmanna var 13 í lok síðasta árs – dróst saman um nærri helming og var um 1.625 milljónir á árinu. Þá minnkaði rekstrarkostnaður, sem samanstendur einkum af aðkeyptri sérfræðipjónustu, um meira en þrjá milljarða á milli ára og var rúmlega 1.360 milljónir í fyrra.

Sjóðir í stýringu bandaríska vagnarsjóðsins Taconic Capital, sem er stærsti hluthafi Arion banka með liðlega 23 prósentu hlut, er sem fyrr umsvifamesti kröfuhafi Kaupþings með um 48 prósentu hlut. Aðrir helstu kröfuhafar félagsins í árslok 2019 voru Deutsche Bank, Och-Ziff Capital, Attestor Capital, JP Morgan, Citadel Equity, Kaupthing Singer & Friedlander Limited og Goldman Sachs. – hae

Minnkandi kaupmáttur gæti íþyngt afurðaverði fisks

Aukið atvinnuleysi í Bretlandi mun líklega koma niður á kaupmætti með haustinu. Bretland einn mikilvægasti útflutningsmarkaðurinn fyrir íslenskan fisk. Sala á frosnum þorskhnökkum til Bretlands hefur aukist um 60 prósent fyrstu sex mánuði ársins. Sala á samsvarandi ferskri vöru minnkað um 40 prósent.

Póður

Gunnarsson

thg@frettabladid.is

Íslenskir fiskverkendur óttast að markaðsaðstæður erlendis kunni að versna nokkuð með haustinu samfara minnkandi kaupmætti almennings ytra. Breytt neyslumynstur, sem meðal annars felst í lokun fiskborða í matvöruverslunum og þar með minnkandi eftirspurn eftir ferskum afurðum, gætu að sama skapi klippt út hluta virðisikeðju útflutningsverðmætis íslenskra sjávarafurða.

Stór hluti útflutnings fersks sjávarfangs frá Íslandi fer til Bretlands. Þar í landi komu stjórnvöld á bótakerfi vegna COVID-19 faraldursins sem líkist hlutabótakerfinu íslenska að nokkru leyti. Fram að síðustu mánaðamótum gátu vinnuveitendur í Bretlandi sent hinu opinbera reikning fyrir allt að 80 prósentum af launareikningi starfsmanna sinna sem ekki máttu mæta til vinnu. Verður þetta bótakerfi skalað niður smátt og smátt með haustinu. Fram kemur í nýlegri umfjöllun BBC að alls hafi 10 milljónir manna þegið bætur sem þessar frá því í vor, en samkvæmt nýjustu tölum frá Bretlandi var fjöldi vinnandi fólks 43,5 milljónir þar í landi. Þannig er nærri því fjórði hver maður á vinnumarkaði í Bretlandi á framfæri hins opinbera sem stendur, en óttast er að hrina atvinnuleysis muni skella á landinu með haustinu.

„Menn hafa áhyggjur af því að kaupmáttur á okkar helstu markaðssvæðum kunni að fara þverrandi með haustinu þegar ríkissjóður þessara landa hættir að borga laun stórs hluta vinnuaflsins,“ segir Pétur Pálsson, framkvæmdastjóri línuútgerðarinnar Vísis, sem hefur verið í fremstu röð við útflutning á ferskum fiski á síðastliðnum árum. Nánast allur fiskur sem skip Vísis landa er veiddur á línu sem skilar aflla af háum gæðum og hentar vel til fersks útflutnings. Pétur nefnir að miklar fjárfestingar í vinnslu fyrirtækisins á síðastliðnum fjórum til fimm árum hjálpi þó til við að milda höggið sem hlaust af snarminnkandi eftirspurn eftir ferskum fiski. „Við getum framleitt allar tegundir af ferskum og frosnum fiski og getum framleitt 90 prósent frysta afurð einn daginn en skipt yfir í 90 prósent ferska þann næsta. Þar af leiðandi er hægt að mæta breyttum áherslum markaðanna frá degi til dags. Aðaláhýggjur okkar í dag snúa hins vegar að kaupmætti erlendis,“ segir Pétur.

Útflutningur á ferskum, slægðum þorski í gámum hefur minnkað um helming fyrstu sex mánuði ársins. MYND/GVA

Menn hafa áhyggjur af því að kaupmáttur á okkar helstu markaðssvæðum kunni að fara þverrandi með haustinu þegar ríkissjóður þessara landa hættir að borga laun stórs hluta vinnuaflsins.

Pétur Pálsson framkvæmdastjóri Vísis

Ásamt horfum á minnkandi kaupmætti hafa matvöruverslanir erlendis margar hverjar lokað fiskborðum með fersku sjávarfangi. Greint var frá því í Markaðinum þann 7. júlí síðastliðinn að Sainsbury's í Bretlandi hefði lokað allflestum fiskborðum í sínum verslunum, en félagið hefur um 15 prósentu markaðshlutdeild á breskum dagvörumarkaði. Bent hefur verið á að opin snerting við matvæli geti hugsanlega orsakað COVID-19 smit milli einstaklinga. Þó að ekkert sé sannað í þeim efnum virðast neytendur nú einfaldlega kjósa að kaupa innþökkuð matvæli fremur en að velja sér vænlegt flak úr fiskborðinu.

Útgerðin og fiskvinnslan G.Run á Grundarfirði á það sammerkt

með Vísí í Grindavík að hafa tekið nýja fiskvinnslu í notkun nýlega og hefur því fært sig í auknum mæli yfir í framleiðslu á frystum fiski. „Þessi opna snerting við matvæli er vandamál í dag,“ segir Guðmundur S. Guðmundsson, framkvæmdastjóri G.Run. „Þetta er ekki gott fyrir okkur Íslendinga. Við höfum ekkert með að pakka ferskum afurðum í 200-500 gramma neytendapakningar, það er of dýrt að flytja það út við núverandi aðstæður,“ segir hann og bætir við: „Þessi innþökkuarhluti virðisikeðju ferskra afurða gæti því stækkað og við hér norður í hafi eigum mjög erfitt með að taka þann hluta til okkar.“

En þrátt fyrir að horfur séu hugsanlega í dekkri kantinum með tilliti til afurðaverðs í haust hefur verð á þorski í Bretlandi haldist nokkuð stöðugt frá vorinu. Meðalverð á þorski seldum til Bretlands lækkaði um tvö prósent á fyrstu sex mánuðum þessa árs miðað við sama tímabil í fyrra, samkvæmt gögnum frá Sea Data Center sem tekur saman markaðsverð sjávarafurða. Verð á frystum þorskhnökkum hefur jafnframt hækkað um 4 prósent samfara söluaukningu upp á 60 prósent. Sú söluaukning kemur þó ekki af sjálfu sér því sala á ferskum þorskhnökkum hefur dregist saman um 40 prósent á fyrstu sex mánuðum ársins. Stórt högg hefur jafnframt verið höggið í útflutning á slægðum, ferskum þorski, en þar hefur magn dregist saman um helming á tímabilinu janúar til júní.

Við höfum ekkert með að pakka ferskum afurðum í 200-500 gramma neytendapakningar.

Guðmundur Smári Guðmundsson, framkvæmdastjóri G.Run

Meira framboð á frosnum þorski inn í Bretland hefur komið illa niður á verði á ýsu, en Bretland er mikilvægasti markaður Íslands fyrir þá tegund. Heildarútflutt magn ýsu á fyrstu sex mánuðum ársins til Bretlands minnkaði þannig um 16 prósent. Er það þrátt fyrir að aukning á útflutningi frýstra ýsuafurða hafi mælst um 40 prósent.

Bent hefur verið á að veitingastaðir sem selja fyrst og fremst steiktan fisk og franskar kartöflur, sem er meðal vinsælustu rétta Bretlands, hafi sætt lagi þegar þeir sáu stóraukið framboð af frosnum þorski frá Íslandi og minnkað innkaup á ýsu og tekið inn þorsk í staðinn, enda alla jafna talinn afgerandi betri matfiskur.

Félag Guðbjargar tapaði hálfum milljarði

Eignarhaldsfélagið Kristinn, sem er í eigu Guðbjargar Matthíasdóttur útgerðarkonu og fjárfestis, tapaði 500 milljónum króna á síðasta ári en tapið má að mestu leyti rekja til niðurfærslu á bókfærðu virði dótturfélaga.

Kristinn heldur utan um eignarhluti Guðbjargar í framleiðslu- og heildsölufyrirtækinu ÍSAM, Korputorgi, sex öðrum fasteignafélögum og Kassagerð Reykjavíkur, sem eru bókfærðir á samtals 8,3 milljarða króna. Félagið á einnig verðbréf sem

20

milljörðum króna nam eigið fé eignarhaldsfélagsins Kristins ehf. í árslok 2019.

voru bókfærð á 8,9 milljarða.

Niðurfærsla á dótturfélögum nam samtals 1.336 milljónum króna og vó þar mest niðurfærsla á ÍSAM sem nam milljarði króna. Vaxta-tekjur og verðbreytingar markaðsverðbréfa voru hins vegar jákvæðar um 1.267 milljónir. Eftir taprekstur ársins er eigið fé Kristins rétt tæplega 20 milljarðar króna.

ÍV fjárfestingafélag, sem er einnig í eigu Guðbjargar, hagnaðist hins vegar um tæplega 1,2 milljarða króna á síðasta ári. Félagið heldur

meðal annars utan um eignarhluti í Ísfélagi Vestmannaeyja og Tryggingamiðstöðinni. Bókfært virði eignarhlutarins í Ísfélaginu, sem nemur 89 prósentum, nam tæplega 15,5 milljörðum króna í lok síðasta árs og hækkaði um tæplega 1,7 milljarða á árinu. Það er langstærsta eign félagsins en alls nema þær 17 milljörðum króna.

Eigið fé ÍV fjárfestinga nam tæplega 17 milljörðum í lok ársins. Samanlagt eigið fé beggja félaga nemur því 37 milljörðum króna. – þfh

ÚTSALAN ER Í FULLUM GANGI!

ALLT AÐ
50%
AFSLÁTTUR!

STÓRLÆKKAÐ VERÐ Á YFIR 1000 TÖLVUVÖRUM

**TÖLVU
LISTINN**

REYKJAVÍK AKUREYRI EGILSSTAÐIR REYKJANESBÆR SELFOSS AKRANES

Nýjar höfuðstöðvar Landsbankans verða um 1,8 milljörðum króna dýrari en frumáætlun frá árinu 2017 gerði ráð fyrir. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Heilmikið framboð í farvatninu

Framboð á skrifstofuhúsnæði í miðborginni mun aukast til muna á næstunni. Samantekt Markaðarins gefur til kynna að hátt í 44 þúsund fermetrar geti flætt inn á markaðinn á næstu þremur árum og ef ráðist verður í uppbyggingu á Stjórnarráðsreitnum til að sameina skrifstofur ráðuneytanna eykst magnið til muna.

„Ef við tökum fyrir skrifstofuhúsnæði þá er ljóst að það er mikið framboð að fara að koma inn á markaðinn,“ segir Þröstur Þórhallsson, fasteignasali hjá Mikluborg, sem hefur viðtæka reynslu af viðskiptum með atvinnuhúsnæði.

„Það þarf líka að hafa í huga að þetta eru ekki framkvæmdir á vegum einkafyrirtækja heldur ríkisins að mestu leyti þannig að það er ljóst að þær munu klárast. Fjármagnið mun ekki skorta,“ segir Þröstur.

Landsbankinn stendur að uppbyggingu á nýjum höfuðstöðvum við Austurhöfn sem munu kosta um

Útlit er fyrir að tugir þúsunda fermetra af skrifstofuhúsnæði komi inn á markaðinn á næstu árum. Forstjóri Eikar segir markaðinn í góðu standi en að miðbærinn eigi undir högg að sækja. Landsbankinn mun selja gamla aðalútibúið.

●● **Þetta eru ekki framkvæmdir á vegum einkafyrirtækja heldur ríkisins að mestu leyti þannig að það er ljóst að þær munu klárast. Fjármagnið mun ekki skorta.**

Þröstur Þórhallsson, fasteignasali hjá Mikluborg

11,8 milljarða króna. Uppbyggingin gerir bankanum kleift að komast úr 21 þúsund fermetra skrifstofurými í 10 þúsund fermetra. Þannig mun losna um verulegt rými þegar bankinn flytur starfsemiina en verlok eru áætluð árið 2022.

Höfuðstöðvar Landsbankans í dag eru í þrettán húsum í miðborginni og eru einungis fjögur þeirra í eigu bankans. Stór hluti af skrifstofurými bankans í miðborginni er í eigu Eikar fasteignafélags.

Í svari Landsbankans við fyrirspurn Markaðarins kemur fram

að bankinn hafi ákveðið að selja fasteignir sínar í miðborginni. Af þeim er Austurstræti 11, sem hýsir aðalútibúið, langstærst og nam fasteignamat þess árið 2019 1.913 milljónum króna.

Nýja húsnæðið við Austurhöfn mun spanna 16.500 fermetra. Landsbankinn gerir ráð fyrir að nýta 60 prósent hússins, eða um 10 þúsund fermetra, en leigja frá sér eða selja um 40 prósent, eða um 6.500 fermetra. Nýtingaráætlun bankans er óbreytt, að því er kemur fram í svari bankans. Í áætlunum er miðað við að leiga eða sala á þeim hluta nýja hússins sem verður leigður eða seldur standi að minnsta kosti undir byggingarkostnaði.

„Það verður alltaf einhver eftirspurn eftir skrifstofuhúsnæði í miðbænum en þetta er mikið magn og það getur tekið tíma að koma öllum þessum fermetrum í vinnu,“ segir Þröstur. Hann bætir við að glæsileiki og einstök staðsetning nýrra höfuðstöðva Landsbankans auðveldi bankanum að leigja eða selja hluta hússins þegar það verður fullbyggt.

Bankasýsla ríkisins hafði komið þeim sjónarmiðum á framfæri við bankaráð Landsbankans að mikilvægt væri fyrir bankann að draga úr fjárhagslegri áhættu vegna byggingar nýrra höfuðstöðva, meðal annars í ljósi þess að bankinn myndi einungis nýta hluta af þeirri byggingu.

„Ekki hefur verið lagt sérstakt

mat á hvort fjárhagsleg áhætta hafi aukist vegna COVID-19 en við gerum áfram ráð fyrir að nútímalagt, umhverfisvottað skrifstofu- og þjónustuhúsnæði á góðum stað í miðborg Reykjavíkur verði eftirsótt til framtíðar, jafnt til útleigu og til eignar,“ segir í svari bankans við fyrirspurn Markaðarins.

Hluti af nýju byggingunni mun hýsa verslun og þjónustu. Þröstur bendir á að verslunarhúsnæði í miðborginni hafi gefið eftir og víða má sjá tóma verslunarglugga á Laugaveginum.

„Rekstrarkostnaður atvinnuhúsnæðis hefur hækkað mikið á síðustu árum og við það bætist að markaðurinn er enn að jafna sig á uppbyggingunni á Hafnartorgi. Það getur tekið tíma,“ segir Þröstur. Ef ferðamenn byrji ekki að streyma til landsins fyrr en á næsta ári verði ástandið áfram erfitt.

„En varðandi framtíð verslunarhúsnæðis í miðborginni þá má ekki gleyma því að nýjar íbúðir í Þverholti, Briartúni, Hverfisgötu, Hafnartorgi og Austurhöfn koma til með að taka til sín vel á annað þúsund nýja íbúa sem vilja örugglega versla í sínu nærumhverfi,“ bætir Þröstur við.

„Það kann að hljóma undarlega en ég sé fyrir mér að það gætu skapast kauptækifæri fyrir verslunarhúsnæði í miðbænum fljótlega.“

Þá bendir hann einnig á að vel hafi gengið hjá þeim sem standa að

Engin einkafyrirtæki eru að fara að stækka verulega við skrifstofurýmið á næstu miss-erum. Þessi geiri er búinn að breytast og verður aldrei eins.

Tómas Hilmar Ragnarz, framkvæmdastjóri Regus

Grósku í Vatnsmýrinni að leigja út húsnæði.

„Samkvæmt mínum heimildum erúið að ráðstafa um 75 prósentum af húsinu. Húsið er tæplega 18.000 fermetrar auk bílakjallara og því úið að ráðstafa um 13.500 fermetrum.“

Miklar hreyfingar

Fyrsta skóflustungan að nýbyggingu Alþingis, sem mun standa á milli Kirkjustrætis, Vonarstrætis og Tjarnargötu og verður 6 þúsund fermetrar að stærð, var tekin fyrr á þessu ári. Í byggingunni verður sameinuð á einum stað öll starfsemi nefndasviðs, skrifstofur þingmanna og funda- og vinnuaðstaða

þingflokka. Verklok eru áætluð 2023.

Alþingi hefur um árabíl leigt aðstöðu, sem nemur um 4.500 fermetrum, fyrir starfsemi sína í nokkrum húsum að Austurstræti. Aðstaðan er að mestu í leyti í eigu fasteignafélagsins Reita sem mun þurfa að finna nýja leigutaka.

Einnig er unnið að uppbyggingu á skrifstofuhúsnæði á Kirkjusandsreitnum við gömlu höfuðstöðvar Íslandsbanka. Húsnæðið verður rúmlega 7 þúsund fermetrar.

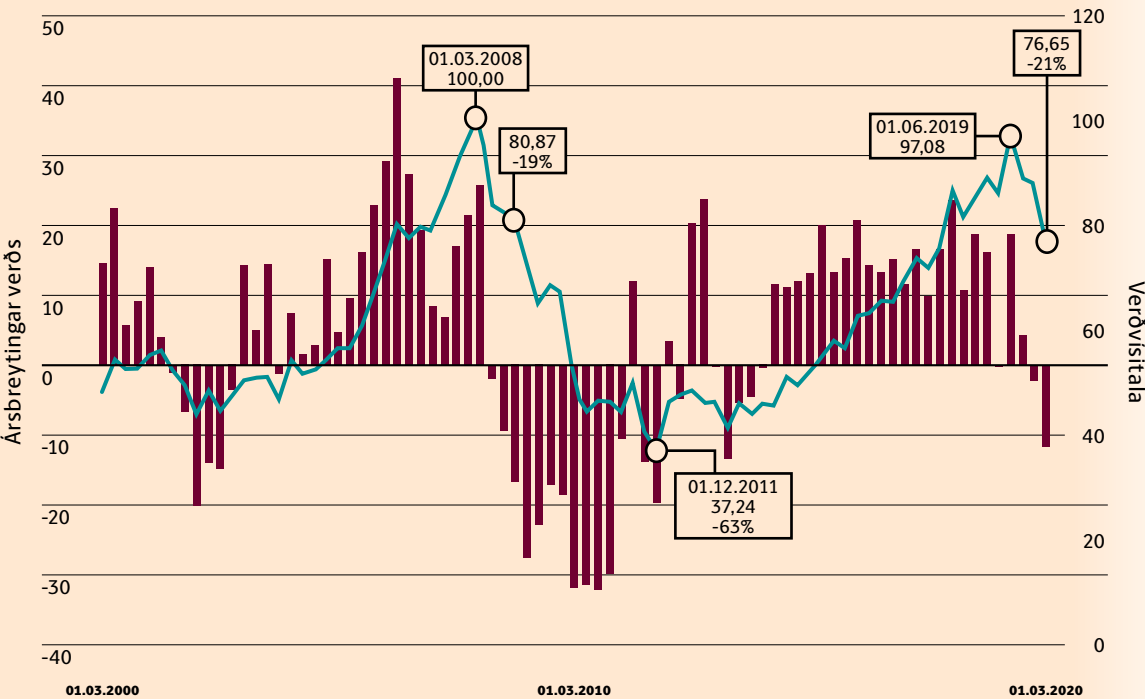
Auk þess eru uppi áform um uppbyggingu á svokölluðum Stjórnarráðsreits sem markast af Ingólfsstræti, Skúlagötu, Klapparstíg og Lindargötu. Gert er ráð fyrir að flest og jafnvel öll ráðuneyti muni flytja í bygginguna en samkvæmt úttekt Framkvæmdasýslu ríkisins frá árinu 2016 voru ráðuneytin þá að nota samtals um 24 þúsund fermetra.

Öll ráðuneytin eru staðsett í miðborginni eða miðsvæðis og því losnar um verulegt skrifstofuhúsnæði ef ráðist verður í uppbyggingu á reitnum.

Þá leitar Skatturinn, sem varð til við sameiningu Ríkisskattstjóra og Tollstjóra, og Skattrannsóknarstjóri, að nýju sameiginlegu húsnæði. Í dag er húsakostur Skattsins að Laugavegi og í Tollhúsinu að Tryggvagötu en Skattrannsóknarstjóri er í Borgartúni. Samtals er um að ræða 15 þúsund fermetra en

Raunverð atvinnuhúsnæðis á höfuðborgarsvæðinu

Ársbreytinga verðs Verðvísitala

Aukið framboð á atvinnuhúsnæði í miðborg Reykjavíkur

Nýbygging Landsbankans

Rýmið sem Landsbankinn mun leigja út eða selja frá sér
Stærð: 6.500 fermetrar
Áætluð verklok: 2022

Húsnæði Landsbankans

Rýmið sem losnar þegar Landsbankinn flytur sig um set
Stærð: 21 þúsund fermetrar
Flutningar: 2022

Skrifstofur Alþingis

Rýmið sem losnar þegar skrifstofur Alþingis verða fluttar
Stærð: 4.500 fermetrar
Flutningar: 2023

Kirkjusandsreitur

Uppbygging á nýju skrifstofuhúsnæði
Stærð: 7 þúsund fermetrar
Áætluð verklok: 2023

Hagræðing Skattsins

Hagræðing við flutninga í minna húsnæði
Hagræðing: 5 þúsund fermetrar
Flutningar: 2021

Stjórnarráðsreiturinn (áætlað)

Rýmið sem getur losnað við flutninga ráðuneyta yfir í fyrirhugaða nýbyggingu á Stjórnarráðsreit
Stærð: 24 þúsund fermetrar (áætlað)
Flutningar: Óvíst

Samtals aukið framboð: 44 þúsund fermetrar
Samtals með Stjórnarráðsreit: 68 þúsund fermetrar

áætlun Framkvæmdasýslu ríkisins gerir ráð fyrir hagræðingu upp á 5 þúsund fermetra.

Ef allt er tekið saman, það er að segja uppbygging á nýju húsnæði sem ekki hefur nú þegar verið ráðstafað, rýmið sem flutningar stofnana og ríkisfyrirtækja skilja eftir sig og fyrirhuguð hagræðing ríkisstofnana á skrifstofuhúsnæði, þá nemur umfangið, sem kemur inn á markaðinn á næstu þremur árum, 44 þúsundum fermetrum. Ef gert er ráð fyrir að byggt verði á Stjórnarráðsreitnum, að öll ráðuneyti sameinist þar undir einu þaki og losi sig við núverandi skrifstofuhúsnæði, hækkar sú tala í 68 þúsund.

Miðbærinn þurfi að ganga í gegnum breytingar

Garðar Hannes Friðjónsson, forstjóri Eikar fasteignafélags, segir að gera þurfi skýran greinarmun á skrifstofuhúsnæði í miðbænum og annars staðar. Í heild sinni sé markaðurinn fyrir skrifstofuhúsnæði í góðu standi en miðbærinn eigi undir högg að sækja.

„Þróunin í miðbænum hefur ekki verið góð að vissu leyti. Fólk hefur kvartað yfir framkvæmdum, aðgengi, skorti á bílastæðum og miklum kostnaði við að leggja í miðbænum. Þetta hefur leitt af sér töluverðan flótta úr miðbænum,“ segir Garðar.

„Á styttri endanum er ég svart-sýnn á þróunina í miðbænum en til lengri tíma litið er ég bjartsýnn. Það mun til dæmis gjörbreyta stöðunni þegar Borgarlínan verður tekin í gagnið þannig að fólki verði auðveldað að fara niður í bæ,“ bætir Garðar við. „Ég hef trú á því að miðbærinn eigi eftir að blómstra en hann á eftir að ganga í gegnum breytingar.“

Þá nefnir Garðar að Eik geti brugðist við breyttum aðstæðum á markaði með því að umbreyta eignum sínum og notkunarmöguleikum þeirra. Til dæmis með því að breyta atvinnuhúsnæði í íbúðarhúsnæði. „Það er ekki útilokað að það verði

Þróunin í miðbænum hefur ekki verið góð að vissu leyti [...] Þetta hefur leitt af sér töluverðan flótta.

Garðar Hannes Friðjónsson, forstjóri Eikar fasteignafélags

breytt notkun á eignum okkar niðri í bæ.“

Verð lækkar ef markaðurinn virkar

Tómas Hilmar Ragnarz, framkvæmdastjóri og eigandi Regus, bendir á að mikið framboð geti haft raskandi áhrif á markaðinn.

„Það er að koma framboð af stóru skrifstofurými í miðborginni sem myndar þrýsting á verðið. Ef markaðurinn virkar sem skyldi mun verð lækka,“ segir Tómas en bætir við að öfugt við stórt skrifstofurými sé of litið framboð af minna skrifstofurými.

Verðvísitala atvinnuhúsnæðis lækkaði um tæp 12 prósent að raunvirði á milli ára á fyrsta ársfjórðungi þessa árs samkvæmt greiningu sem Seðlabanki Íslands birti í ritinu Fjármálastöðugleiki um mitt sumar. Veltan á markaðinum minnkaði sömuleiðis.

„Þar sem áhrif farsóttarinnar komu ekki fram af fullum þunga fyrr en í lok ársfjórðungsins og náðu hámarki eftir að honum lauk er líklegt að frekari verðlækkunar sé að vænta í mælingu annars ársfjórðungs,“ skrifuðu greinendur Seðlabankans. „Því gæti á komandi misserum reynt á viðnámsþrótt bæði þeirra sem eiga og þeirra sem fjármagna atvinnuhúsnæði.“

Fyrir fjármálahrunið í október 2008 hafði verð atvinnuhúsnæðis náð hápunkti í mars á sama ári. Í lok árs 2008 hafði verðið lækkað um 19 prósent. Það náði lágpunkti í desember 2011 og hafði þá lækkað um samtals 63 prósent.

Verð á atvinnuhúsnæði hækkaði síðan verulega á árunum 2012 til 2019 og náði hápunkti í júní það árið. Frá júní 2019 til mars 2020 lækkaði verðið um 21 prósent.

Enginn mun stækka við sig

Tómas hjá Regus segir að markaðurinn hafi gjörbreytst í febrúar þegar kórónaveirufaraldurinn skall með fullum þunga á heimsbyggðinni. Markaðurinn hefur samt verið að breytast mikið síðustu ár í þá átt að það er krafa um meiri sveigjanleika en gamla módelið býður upp á.

„Stórfyrirtæki úti í heimi eru segja starfsfólki að vinna heima hjá sér út árið og langt inn í næsta ár. Fjarvinna er ekkert tiltökumál lengur og það verður sífellt meiri krafa um að vinna nálægt heimilinu. Þessi hugmynd um að keyra bæinn endilangan til þess eins að sitja fyrir framan tölvuskjá er úrelt. Við sjáum merki þess um allan heim hjá samstarfsaðilum okkar og einnig á Íslandi,“ segir Tómas.

Breytt viðhorf gagnvart vinnuaðstöðu starfsfólks er komið til að vera í einkageiranum að mati Tómasar. Fyrirtæki sjá tækifæri í sveigjanlegu fyrirkomulagi þannig að leigukostnaður verði breytilegur og sveiflist í takt við umsvifin. Hins vegar ríkir gamli hugsunarhátturinn enn hjá hinu opinbera.

„Engin einkafyrirtæki eru að fara að stækka verulega við skrifstofurýmið á næstu misserum. Þessi geiri er búinn að breytast og verður aldrei eins,“ segir Tómas.

„Það sama er ekki hægt að segja um ríkisfyrirtæki og opinberar stofnanir þar sem tilhneigingin verður áfram sú að sameinast í risastóru rými, helst í nýbyggingu miðsvæðis, og þá losnar rýmið þar sem stofnanirnar eru nú.“

Dýrkeyptar eldsneytisvarnir flugsins á tímum sveiflukennds olíuverðs

Uppsafnaður kostnaður Icelandair Group vegna eldsneytisvarna frá ársbyrjun 2015 er nærri 18 milljarðar. Mótaðilar félagsins í eldsneytisvarnarsamningum eru meðal þeirra kröfuhafa sem þarf að semja við fyrir hlutafjáráukninguna. Fjöldmörg flugfélög fóru illa út úr niðursveiflu olíuverðsins á þessu ári. Icelandair keypt olíuvarnir til að verja um 40-60 prósent af áætlaðri olíunotkun.

Þórður Gunnarsson
thg@frettabladid.is

Uppsafnað tap af eldsneytisvörnum Icelandair frá ársbyrjun 2015 og fram á mitt ár 2020 nemur um 130 milljónum Bandaríkjadala. Þetta má finna út með því að skoða virkt eldsneytisverð Icelandair í uppgjörum félagsins og bera saman við stundarverð á flugvélaeldsneyti á heimsmarkaði hverju sinni (e. spot price). Miðað við gengi dalsins í dag nemur upphæðin um 17,7 milljörðum króna. Til samanburðar sækist félagið nú eftir allt að 29 milljörðum króna í væntanlegu hlutafjárútboði.

Uppsafnað tap af eldsneytisvarnarsamningum nemur því að minnsta kosti 60 prósentum af þeirri fjárförf sem stjórnendur félagsins áætla nú fyrir hlutafjárútboðið. Mótaðilar Icelandair í framvirkum samningum sem keyptir voru til að verja eldsneytisverð, eru meðal annarra fjárfestingabankarnir Goldman Sachs og Macquire Group, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Eldsneytisvarnarsamningar eru oft notaðir af flugfélögum til að verja sig gegn sveiflum í eldsneytisverði. Einkum og sér í lagi er þar horft til sveiflna upp á við. Gjarnan verja flugfélög sig með þeim hætti að eldsneytiskostnaður þeirra haldist inni á ákveðnu verðbili. Fari svo að olíuverð fari upp fyrir efra verðbilið fær flugfélagið greiddan mismuninn frá mótaðila sínum. Á sama hátt þarf flugfélagið að greiða mótaðila sínum fari olíuverð niður fyrir neðra verðbil.

Sjá má á gögnum um virkt eldsneytisverð Icelandair á árunum 2015 til 2016, mikið tap af eldsneytisvörnum félagsins miðað við stundarverð á mörkuðum á þeim tíma. Olíuverð hafði lækkað hratt á árinu 2014 sökum offramboðs á mörkuðum og tók ekki að hjarna við fyrr en snemma árs árið 2017. Uppsafnað tap fyrir árin 2015 og 2016 var engu að síður meira en 81 milljón dala. Hagnaður upp á 34 milljónir dala varð á fyrsta fjórðungi 2017, en auk fyrstu þriggja fjórðunga ársins 2018 er um að ræða einu fjóru fjórðungana á tímabilinu frá 2015 og til loka fyrsta fjórðungs þessa árs sem eldsneytisvarnir Icelandair skiluðu hagnaði. Á fjórða ársfjórðungi komu eldsneytisvarnir félagsins nokkurn veginn út á sléttu, en meðalolíuverð á þeim ársfjórðungi stóð í um það bil 64 dólum fyrir fatið.

Meðal þeirra aðila sem Icelandair

Mörg alþjóðleg flugfélög fóru illa út úr olíuverðslækkuninni fyrr á þessu ári vegna áhættuvarnarstefnu sinnar. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

29

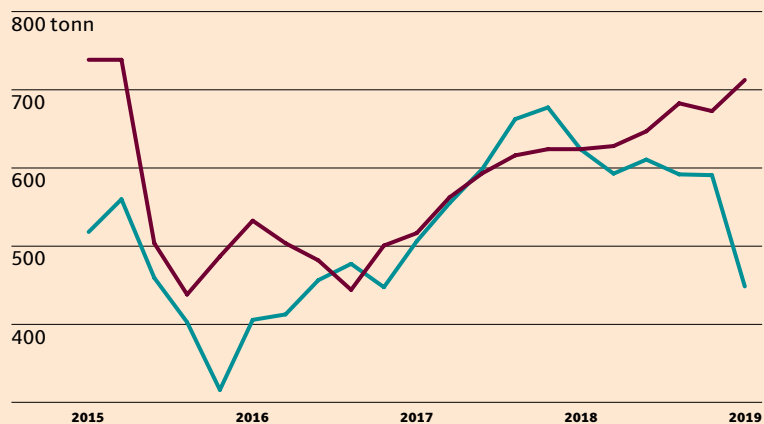
milljarða áformar Icelandair að sækja í hlutafjárútboði.

ræðir nú við vegna fjárhagslegrar endurskipulagningar félagsins, eru mótaðilar í þessum eldsneytisvarnarsamningum. Sem áður segir eru það meðal annars fjárfestingabankarnir Goldman Sachs og Macquire Group. Sá síðarnefndi er einkar umfangsmikill við sölu áhættuvarnarsamninga til fyrirtækja sem bera verðáhættu vegna ýmissa hrávara.

Það er ekkert óeðlilegt að kostnaður fylgi áhættuvörnum, enda er þeim ætlað að koma í veg fyrir að rekstur félaga taki á sig mikla skelli. Sé lítið til taps á áhættuvörnum á fyrsta fjórðungi þessa árs, er einsýnt að algjört hrun á olíumörkuðum orsakaði það. Fram hefur komið í erlendum fjölmiðlum að írská flugfélagið Ryanair miðaði sínar áhættuvarnir á árinu 2020 við að olíuverðið yrði að meðaltali 83 dalir á tunnuna og tap félags-

Virkt eldsneytisverð Icelandair miðað við stundarverð

■ Virkt verð ICEAIR ■ Meðalstundarverð (FOB USG)

ins af samningunum metið vel norðan við einn milljarð evra, eða sem nemur um 161 milljarði króna. Svipaðar fjárhæðir var um að ræða hjá félögunum EasyJet, KLM og British Airways, svo einhver dæmi séu tekin. Það styrkir því eflaust samningsstöðu Icelandair gagnvart mótaðilum sínum í áhættuvörnum, að hvert einasta flugfélag sem hafði einhvers konar áhættuvarnir fékk stóran skell við olíuverðshrunið í kjölfar yfirreiðar COVID-19.

Vinna við fjárhagslega endurskipulagningu Icelandair Group,

sem felur í sér að ná samningum við fimmtán lánardrottna, íslensk stjórnvöld og Boeing stendur yfir, en búist er við að niðurstaða hennar liggi fyrir í vikunni, mögulega strax í dag. Eva Sóley Guðbjörnsdóttir, framkvæmdastjóri fjármálasviðs félagsins, sagði aðspurð í samtali við Fréttablaðið þann 21. júlí síðastliðinn að Icelandair hefði keypt olíuvarnir til þess að verja um 40-60 prósent af áætlaðri olíunotkun í hverjum mánuði, sem væri í takt við áhættustefnu félagsins, áður en kórónaveiran skall á heimsbyggð-

» Á meðal mótaðila Icelandair Group í eldsneytisvarnarsamningum eru fjárfestingabankarnir Goldman Sachs og Macquire Group.

inni. Þá snarminnkaði olíunotkun flugfélagsins.

„Við höfum verið að gera upp olíuvarnir í hverjum mánuði þegar þær falla á gjalddaga. En það eru ýmsir möguleikar í stöðunni, til dæmis að loka vörnum fram í tímann og þá mögulega með afslætti eða að færa þær lengra inn í framtíðina. Við heyrum af því að önnur flugfélög hafa farið báðar þessar leiðir,“ sagði Eva.

Við vinnslu fréttarinnar hafði Icelandair ekki svarað fyrirspurnum Fréttablaðsins sem lutu að því hvernig eldsneytisvörnum verður hattað eftir hlutafjáráukningu, að hversu miklu leyti nýtt hlutafé verður nýtt til að gera upp skuldir gagnvart mótaðilum í eldsneytisvarnarsamningum, eða hvort ákvörðun hafi verið tekin um að breyta stefnu félagsins í þessum efnum.

Framleiða lyfið remdesivir undir stjórn Sigga

Breska lyfjafyrirtækið Hikma, sem stýrt er af Sigurði Óla Ólafssyni, mun hefja framleiðslu á remdesivir, sem hefur reynst vel gegn kórónaveirunni, fyrir bandaríska lyfjarisann Gilead. Reuters hefur eftir Sigurði Óla, eða Sigga eins og hann er nefndur, að framleiðslan verði í verksmiðju fyrirtækisins Portúgal og hefjist bráðlega. „Skilyrði samningsins eru trúnaðarmál, við erum einfaldlega verktaki fyrir Gilead. Þeir leggja inn pantanir í takt við væntingar

6%

nam hækkun hlutabréfa-verðs Hikma eftir að greint var frá samningi fyrirtækisins við lyfjarisann Gilead.

um sölu,“ sagði Siggi í samtali við Reuters.

Rannsóknir undanfarna mánuði hafa leitt í ljós að remdesivir, sem var upphaflega þróað gegn lifrabólgu C og notað gegn ebólu, sé eitt af tveimur lyfjum sem hafa sértæka verkun á kórónaveiruna.

Bandarísk stjórnvöld hafa keypt upp allar birgðir af lyfinu remdesivir út september og hefur Gilead því unnið hörðum höndum að því að finna samstarfsfyrirtæki í mismunandi heimsálfum til að auka

Sigurður Ólafsson, eða Siggi, er forstjóri breska félagsins.

framleiðsluna. Markmiðið er að framleiða næga skammta fyrir tvær milljónir sjúklinga á þessu ári.

Siggi var ráðinn forstjóri Hikma í febrúar 2018 en hann hafði áður starfað sem forstjóri Actavis og forstjóri samheitalyfjasviðs Teva, móðurfélags Actavis. Hlutabréf fyrirtækisins hækkðu um tæplega sex prósent eftir að greint var frá samningnum við Gilead og góðu uppgjöri sem fór fram úr væntingum greinenda.

–þfh

Verðlaunum ekki óvarkárni

Guðný Halldórsdóttir, formaður Hagsmunafélags kvenna í hagfræði.

COVID-19 heimsfaraldurinn og viðbrögð við honum hafa skapað margar nýjar áskoranir fyrir íslenskt samfélag líkt og önnur. Nýlega hafa heyrst raddir þess efnis að greiða skuli starfsmönnum ríkisins laun í heimkomusmitgát, líkt og hefur verið tilfellið fyrir fólk í sóttkví – að ekki ætti að gera greinarmun á þessu tvennu. Heimkomusmitgát felst í því að íslenskir ríkisborgarar og aðrir búsettir hér á landi haldi sig til hlés í eilítið vægari útgáfu af sóttkví í fjóra til fimm daga að lokinni fyrstu sýnatöku við komu til Íslands og fari þá í seinni sýnatöku. Sé síðari sýnataka neikvæð er heimkomusmitgát hætt. Ljóst er

að margir einstaklingar í heimkomusmitgát munu ekki geta sinnt störfum sínum meðan á henni stendur og telur BHM til að mynda að bæta eigi starfsmönnum ríkisins vinnutapið.

Frá sjónarhóli hagfræðinnar er hægt að færa rök fyrir því að launagreiðslur í heimkomusmitgát myndu valda samfélagslegu tjóni. Slíkar greiðslur tækju ekki tillit til raunverulegs kostnaðar vegna utanlandsferða og myndu þannig skapa vafasama hvata í samfélaginu. Í þessu samhengi er mikilvægt að átta sig á því að á tímum COVID-19 fellur raunverulegur kostnaður utanlandsferðar ekki einungis á þann einstakling sem kys að ferðast, heldur einnig á aðra óviðkomandi aðila vegna þeirrar áhættu sem í ferðalagvinu felst. Það getur leitt til þess að fjöldi utanlandsferða verður meiri en talist getur þjóðhagslega hagkvæmt.

Ímyndum okkur að einstaklingur sem ferðast til útlanda þyrfti að samþykkja að bera allan kostnað af ferðinni – ekki bara flugmiðann og

Við búum við afar óvenjulegar aðstæður og hið opinbera ætti að varast að skapa hvata til óhöflegrar áhættusækni á sama tíma og hún berst við að takmarka tjónið sem hlýst af COVID-19.

hótelið heldur einnig vegna sýnatöku, mögulegrar smitakningar ef hann greinist með veiruna, vinnutap og kostnað annarra sem kynnu að smitast vegna hans, o. s. frv. Slíkur einstaklingur myndi líklega ekki halda utan nema það veitti honum þeim mun meiri ánægju eða ef brýna nauðsyn bæri til. Einstaklingur sem þyrfti einungis að borga fyrir það hefðbundna sem snýr að ferðalaginu og velti öðrum kostnaði á aðra væri hins vegar talsvert líklegri til að taka áhættu sem gæti þótt þjóðhagslega óhagkvæm. Í ljósi þess griðarlega samfélags-

lega kostnaðar sem getur fylgt ferðalögum Íslendinga erlendis væri óvarkárt að skapa frekari hvata til slíkrar hegðunar. Nú þegar er ósamræmi í áhættu og kostnaði líkt og nefnt hefur verið að ofan, en greiðsla launa í heimkomusmitgát myndi búa til enn meiri hvata til óhöflegrar áhættusækni. Launatap í heimkomusmitgát væri dæmi um kostnað sem einstaklingur þyrfti að taka til greina þegar hann tæki ákvörðun um hvort halda skyldi í utanlandsferð – ef sá kostnaður væri ekki fyrirséður aukast líkurnar á að ákveðið væri að fara í slíka ferð. Væru laun greidd í heimkomusmitgát má í raun segja að einstaklingur, sem er ekki í þeirri stöðu að geta sinnt sínu starfi að heiman, sé beinlínis verðlaunaður fyrir áhættutökuna, því hann „græðir“ allt að fjóra til fimm launaða frídaga til viðbótar. Jafnvel þó einhverjar skorður yrðu settar þessu tengdar, kemur ekkert í veg fyrir að slíkur einstaklingur fari í sumar-bústað, í versta falli er hægt að slaka á heima og njóta lífsins. Þetta myndi

auka enn á ójafnvægi kostnaðar og áhættu vegna ferðarinnar. Í samanburði mun ábyrgur einstaklingur sem kys að ferðast innanlands og gæta ítrustu varkárni þurfa að setta sig við færri frídaga en samstarfsmaðurinn sem tók meiri áhættu. Ekki er það til þess fallið að hvetja fólk til að fara að öllu með gát, samfélaginu til hagsbóta.

BHM gætir eðli máls samkvæmt hagsmunum félagsmanna sinna. Undir venjulegum kringumstæðum væri ósanngjarnt að banna folki að mæta til vinnu og neita því jafnframt um laun. Við búum hins vegar við afar óvenjulegar aðstæður og hið opinbera ætti að varast að skapa hvata til óhöflegrar áhættusækni á sama tíma og það berst við að takmarka tjónið sem hlýst af COVID-19. Ábati ferðalangsins, flugfélagsins, hótelsins og annarra þáttakenda í þeim viðskiptum, er að því er virðist langtum minni en samfélagslegi kostnaðurinn sem felst í sýnatöku, eftirliti, smitakningum og mögulegri lömun hagkerfisins ef allt fer á versta veg.

Mikilvægast að halda fókus í vexti

Svipmynd

Aðalheiður Hreinsdóttir

Nám: BS.c. í Tölvunarfræði og BS.c. í Heilbrigðisverkfræði.

Störf: Einn af stofnendum Costner ehf. sem hefur unnið að þróun LearnCove, en starfaði áður sem hugbúnaðarsérfræðingur hjá Fraunhofer CESE í Bandaríkjunum og forritari hjá Advania.

Fjölskylduhagir: Í sambúð, fumburður væntanlegur í október.

Aðalheiður Hreinsdóttir, meðstofnandi fræðslu- og skólahugbúnaðarins LearnCove, sigraði á dögumum í flokki íslenskra stofnenda í Arctic Future Challenge. Hún mun því keppa fyrir Íslands hönd á móti fulltrúum átta annarra norðurslóðarikja í loka-keppninni. Markmið keppninnar er að styrkja nýsköpunar- og frumkvöðlafyrirtæki sem stýrt er af ungu fólki og vekja í senn athygli á spennandi og samfélagslega mikilvægum nýsköpunarverkefnum á norðurslóðum.

Hver eru þín helstu áhugamál? Ég hef alltaf verið mikið fyrir íþróttir. Ég spilaði handbolta með Stjórnunni og Val en lagði skóna á hilluna fyrir tveimur árum. Síðan

Rútina Aðalheiðar, einn stofnendum fyrirtækisins Costner, hefur riðlast að undanförunu enda er hún komin langt á leið í meðgöngu.

þá hef ég verið í CrossFit.

Hvernig er morgunrútinan þín? Ég reyni að fara á morgunæfingu 2-3 í viku og vakna þá kl. 6.30. Hina dagana mæti ég snemma til vinnu þar sem samstarfsaðilar okkar í Evrópu eru 1-2 tímum á undan okkur. Áður en ég hef vinnudaginn byrja ég yfirleitt á staðgóðum hafragraut með einhverju fersku. Rútinan er reyndar aðeins búin að riðlast undanfarið þar sem ég er á 33. viku meðgöngu.

Hver var kveikjan að LearnCove? Við lærum öll á mismunandi hátt

þar sem styrkleikar okkar og áhugasvið eru ólík. Þrátt fyrir það hafa flest fræðslukerfi verið þróuð á þann hátt að námsefni er borið fram með sömu nálgun gagnvart öllum nemendum.

LearnCove var þróað til að mæta betur fjölbreyttum þörfum nemenda með því að bjóða þeim ólíkar leiðir til að ná að sömu markmiðum. Nemandi sem hefur áhuga á myndbandagerð getur þannig valið að gera myndband til að koma sinni þekkingu eða hæfni í ákveðnu viðfangsefni til skila, á meðan nemandi

Stærsti lærdómurinn okkar hefur verið að skilja hversu mikilvægt náði samstarf við væntanlega viðskiptavinum og samstarfsaðila er.

sem hefur meiri áhuga á því að tjá sig í rituðu máli getur valið að skrifa ritgerð eða sögu.

Kennarar hafa aðgang að miðlægu efnis- og verkefnasafni þar sem þeir geta fengið hugmyndir frá öðrum kennurum að ólíkum nálgunum. Þar að auki geta þeir stutt vel við nemendur með íslensku sem annað mál með hjálp vélþýðingar yfir á móðurmál barnsins, boðið nemendum sérstakt stuðningsefni eða aukaeefni sem þurfa á því að halda og nýtt kennsluforrit og raf-rænt efni til að virkja nemendur sem best.

Hver er helsta áskorunin í rekstrinum um þessar mundir og hvaða tækifæri eru fram undan?

Það sem hefur komið okkur mest á óvart er hvað LearnCove getur gagnast fjölbreyttum hópi. Við þróuðum það upprunalega með þarfrir grunnskólakabarna í huga, en núna erum við komin á þann stað að kerfið er notað sem grunnur í meðferðarkerfi hjá SÁÁ, fjarþjálfun fyrir sjúkrahjálfara og nýttist vel fyrir framhaldsfræðslu og í starfsþjálfun fyrirtækja. Í því felast mestu tækifærin fyrir okkur en jafnframt stærsta áskorunin. Það mikilvæg-

asta í vaxtarferli eins og við erum í núna er að halda fókusnum á réttum mörkuðum.

Hvernig má efla nýsköpunarumhverfið á Íslandi að þínu mati? Við Íslendingar erum svo heppnir að búa yfir ótrúlega sterkum hópi frumkvöðla með verðmætar hugmyndir í öllum atvinnugreinum. Það er mikilvægt í nýsköpunarumhverfinu að frumkvöðlar hafi aðgang að fjármagni, frá ríki, sjóðum og einstaklingum, til að brúa bilið frá hugmynd að tekjum á markaði. Stór og metnaðarfull verkefni ná ekki fötfestu án þolinmóðs fjármagns. Hver einasta króna sem fer í slíka sjóði er líkleg til að skila sér margfalt í skatttekjum þegar stórar hugmyndir slá í gegn og verða Marel og CCP framtíðarinnar.

Hugbúnaðurinn okkar, LearnCove, væri ekki á þeim stað sem hann er í dag ef ekki hefðu komið til styrkir frá Tæknipróunarsjóði og fjárfestum sem hafa haft trú á verkefninu frá byrjun. Við erum þeim ótrúlega þakklát fyrir það.

Hver hefur verið mikilvægasti lærdómurinn af því að koma nýsköpunarfyrirtæki á fót? Stærsti lærdómurinn okkar hefur verið að skilja hversu mikilvægt náði samstarf við væntanlega viðskiptavinum og samstarfsaðila er. Algeng mistök hjá nýsköpunarfyrirtækjum eru að fara af stað í þróun á vöru sem ekki er pláss fyrir á markaði. Það er mikilvægt að kortleggja nákvæmlega hvaða kröfur og þarfrir varan eða þjónustan á að uppfylla og hafa væntanlega notendur með í ráðum.

Launabakið

Björn Berg Gunnarsson, deildarstjóri greiningar og fræðslu hjá Íslandsbanka

Samkeppni er erfið ef keppinauturinn er tilbúinn í taprekstur. Slíkt hefur gengið á um langt árabil í enskri knattspyrnu, ekki síst í neðri deildum, og nú hafa forsvarsmenn liðanna í þriðju og fjórðu deild hreinlega gefist upp. Ástæða viðvarandi taprekstrar og stöku gjaldþrota er allt of há laun,

en í þriðju efnstu deild hefur hlutfall launa af heildartekjum sem dæmi numið vel riflega 90 prósentum að jafnaði.

Segja mætti að slíkt gangi ekki til lengdar, en merkilegt nokk hefur þetta þetta þó viðgengist, skekkt samkeppnisstöðu liða og hvatt til óhöflegrar áhættutöku. Til að freista þess að ná tökum á rekstri liðanna verður nú gripid til þess ráðs að setja hámark á heildarlaunagreiðslur liða. Leikmannasamtökin mótmæla hástöfum en verði slíkt launabak innleitt er ljóst að laun gætu lækkað um helming og riflega það hjá stöku liði. Slíkt eitt og sér ætti að stórbæta afkomu og auka öryggi félaganna á þessum tvísýnu

tímum en þar með er ekki öll sagan sögð. Launabak er vissulega ekki ný hugmynd í íþróttahiminum en hentar þó væntanlega best þar sem engin tilfærsla er milli deilda og ýmsum öðrum tilburðum er beitt til jöfnunar aðstöðu liða, á borð við nýliðavali. Í þeim tilvikum, svo sem víða í Bandaríkjunum, eru það sameiginlegir hagsmunir eigenda liðanna að rekstur allra sé sem bestur. Í fótboltanum keppir hins vegar hvert og eitt lið að því að komast upp um deild eða forðast fall en fer ekki beint á byrjunarreitinn með öllum hinum við upphaf næsta tímabils. Slíkt eykur freistnivandann komi til launabaks og hefst þá annað spennandi mót til

Verði slíkt launabak innleitt er ljóst að laun gætu lækkað um helming og riflega það hjá stöku liði.

hlíðar við deildarkeppnina, Alberto Tomba bikarinn í því að fara á svig við reglurnar.

Í norður-amerísku ishokki-deildinni NHL hafa leikmenn jafnvel verið á launaskrá hátt á fimm-

tugsaldur til að útfæra samninga með löglegum hætti. Undir enska launabakið eiga kaupaukar, auglýsingar, greiðslur til umboðsmanna og fleira að falla og reynt er að sjá fyrir helstu leiðir fram hjá reglunum en þó svo formlegt þak sé sett á greiðslur er ómögulegt að hemja vilja eigenda knattspyrnufélaga til að útdeila fé sínu eins og þeir vilja. Vilji þeir greiða meira finna þeir sér leið. Ég ætla að veðja á að upp úr krafsinu komi séreignarsparnaðarkerfi knattspyrnumanna, þar sem launagreiðslur ná langt út yfir þann tíma sem viðkomandi reimar á sig takkaskóna, en það verður í það minnsta forvitnilegt að fylgjast með nýsköpuninni sem þessu fylgir.

Skotsilfur

Erfiðar aðstæður

Landsbankinn, sem **Lilja Björk Einarsdóttir** stýrir, stendur að uppbyggingu á nýjum og veglegum höfuðstöðvum. Bankinn gerir ráð fyrir leigja út eða selja frá sér um 6.500 fermetra en í áætlunum er miðað við að það standi að minnsta kosti undir byggingarkostnaði. Það er hins vegar ekkert gefið. Ástandið í miðbænum er ekki gott og víða stendur verslunarhúsnæði tomt. Verð á atvinnuhúsnæði lækkaði um tæp 12 prósent að raunvirði á milli ára á fyrsta ársfjórðungi þessa árs. Í desember 2011 hafði verðið lækkað um 63 prósent frá því að það náði hápunkti vorið 2008. Til að bæta gráu ofan á svart er útlit fyrir holskeflu framboðs af skrifstofuhúsnæði í miðbænum. Niðursveifla stöðvar ekki uppbygginguna enda eru þetta að mestu leyti ríkisframkvæmdir.

Allt breytt

Bankarnir eru að sópa til sín húsnæðislánunum. Uppgreiðslur á sjóðsfélagalánunum voru meiri en ný útlán lífeyrissjóða í júní en það hefur ekki gerst síðan 2009. Neytendur vilja óverðtryggð lán og finna ekki nægilega góð kjör hjá sjóðunum, nema þá kannski hjá Birtu, sem er stýrt af **Ólafi Sigurðssyni**. Ekki þarf að leita langt aftur í tímann til þess að finna dæmi um orðræðu banka- stjóra og annarra haghafa um að bankarnir gætu ómögulega keppt við lífeyrissjóðina í því að bjóða góð kjör á húsnæðislánunum. Bankaskatturinn var þeim fjötur um fót. Síðan þá hefur bankaskatturinn lækkað lítillega en velta má fyrir sér hvort skyndileg samkeppnishæfni sé vegna lækkunarinnar eða að bankarnir koma ekki peningum í vinnu með öðrum hætti.

Betri díl?

Fjölmíðlinum Stundina skortir jarðtengingu í skrifum um kaup Festi á Íslenskrí orku- miðlun. Gert er tortryggilegt að **Eggert Þór Kristófersson**, forstjóri Festis, hafi unnið fyrir Bjarna Ármannsson, aðaleiganda IO, fyrir níu árum. Þá er bent á að Þórður Már Jóhannesson, stjórnarmaður í Festi, og Bjarni séu vinir. Það sem Stundin kys að lita framhjá er að „innanbúðarmenn Bjarna“ í Festi tapa peningum á að kaupa fyrirtæki á yfirverði. Þórður Már er á meðal stærstu hluthafa Festis og illa ígrunduð kaup geta bitnað á bönusi Eggerts og rýrt virði hlutabréfa hans. Misstigi forstjórinn sig gæti það leitt til þess að hluthafar vísi honum á dyr. Allir hluthafar, meðal annars lífeyrissjóðir, samþykktu kaupin á aðalfundi. Spurningin er því: Hvers vegna í ósköpunum ættu vinirnir að gefa Bjarna betri díl en öðrum?

Leiðtogi stjórnarandstöðu Hvíta-Rússlands hafnar úrslitum og fer frá landinu

Svetlana Tikhonovskaya, sem laut í lægra haldi í forsetakosningum í Hvíta-Rússlandi gegn sitjandi forseta, fór frá landinu eftir að hafa hafnað niðurstöðum kosninganna. Mun hún hitta börn sín sem eru í ónefndu Evrópuríki. Alexander Lukashenko, sem hefur verið forseti frá 1994, er kallaður síðasti einræðisherra Evrópu vegna framgöngu sinnar gagnvart andstæðingum. Eiginmaður Svetlónu Tikhonovskaya, Serge Tikhonovsky, hefur setið í fangelsi frá því í maí fyrir að æsa til uppreisnar gegn ríkinu með framboði sínu til höfuðs Lukashenko. MYND/EPA

Varasamur vítahringur

Anna Hrefna Ingimundardóttir, forstöðumaður efnahagssviðs Samtaka atvinnulífsins

Almenn sátt er í samfélaginu um að styðja við þá sem minna hafa milli handanna og eru hjálparþurfi. Velferðarkerfi okkar er í grunninn byggt upp til að aðstoða þann hóp og tilgangur bóta að veita þeim öryggisnet.

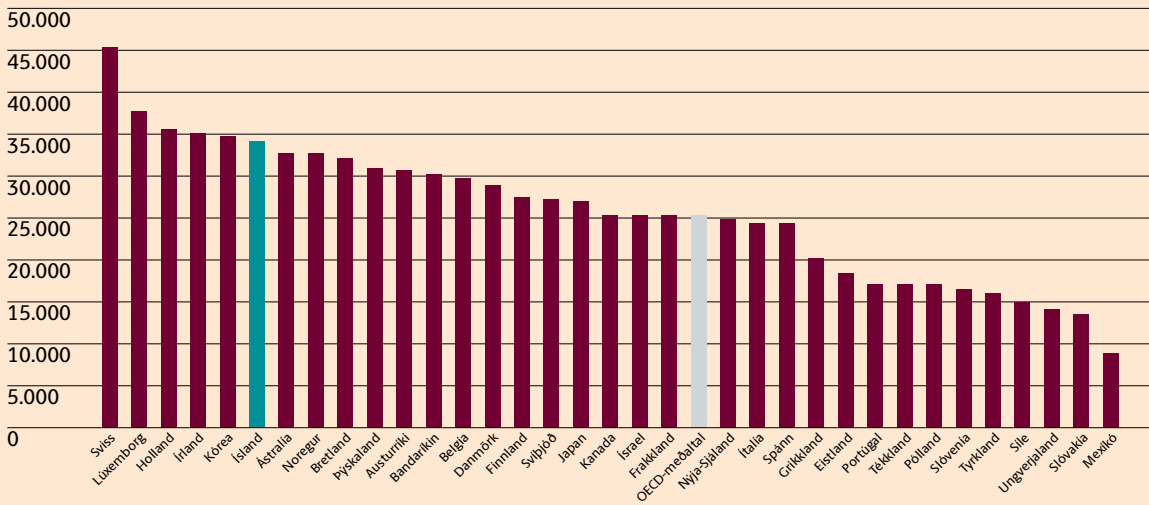
Tillögur hafa borist úr ýmsum áttum um hækkun atvinnuleysisbóta og munu slíkar tillögur eflaust verða enn meira áberandi í haust, þegar skammtímaúrræði ríkisstjórnarinnar taka enda og efnahagslæðin dýpkar enn yfir landinu. Hugmyndir um hækkun bóttanna er þó nauðsynlegt að skoða í samhengi við aðrar stærðir og með tilliti til þess hver langtímaáhrifin gætu orðið fyrir ríkissjóð og samfélagið allt.

Markmið laga um atvinnuleysis- tryggingar er að tryggja launafólki eða sjálfstætt starfandi einstaklingum tímabundna fjárhagsaðstoð meðan þeir leita nýrrar vinnu. Gæta þarf jafnvægis þannig að aðstoðin fleyti atvinnulausum í gegnum tímabil atvinnuleitar, án þess að verulegar fjárhagsáhyggjur séu til staðar, en hafi þó ekki letjandi áhrif á atvinnuleit.

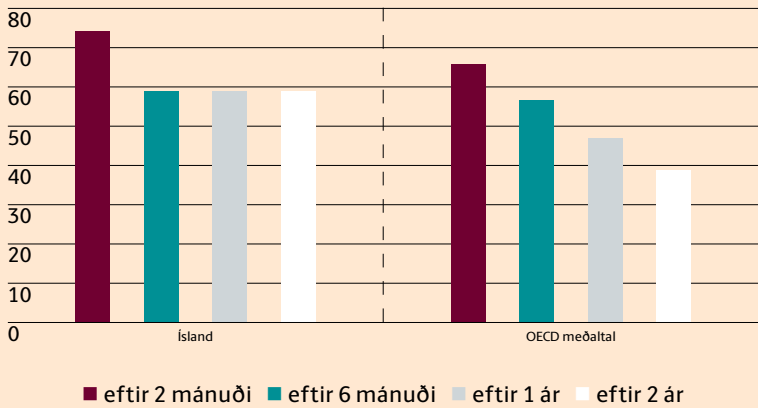
Fjöldi rannsóknna hefur sýnt að háar bætur í samhengi við laun á vinnumarkaði dragi úr hvata til atvinnuleitar og hafi þannig áhrif til aukins atvinnuleysis með tilheyrandi útgjöldum úr sameiginlegum sjóðum. Einnig hefur verið sýnt fram á að það sé samband milli lengdar bótatímabils og lengdar tímabils atvinnuleysis.

Það er því ekki einungis undir atvinnurekendum komið að skapa störf heldur þarf að vera nægur hvati til staðar fyrir fólk í atvinnuleit til að ganga í þau störf sem í boði eru. Nýleg dæmi innanlands benda til vandamála þessu tengd, en á tilteknum ferðamannastöðum í júlí reyndist þrautin þyngrri að fá fólk í

Ráðstöfunartekjur 2019. Kaupmáttarleiðrétt í Bandaríkjadöllum. Barnlaus einstaklingur með 67% af meðaltekjum

Tekjur eftir atvinnumissi Hlutfall af tekjum fyrir atvinnumissi, hjá barnlausum einstaklingi með 67% af meðaltekjum fyrir atvinnumissi

vinnu þrátt fyrir mikið atvinnuleysi á svæðinu.

Atvinnuleysisbætur eru nú þegar háar hérlandis. Ef horft er til tekjulægri einstaklinga (með 67% af meðallaunum) þá er munur á tekjum fyrir og eftir atvinnumissi einn sá minnsti hér á landi borið saman við önnur OECD ríki. Þetta gildir hvort sem horft er til tveggja mánaða eftir atvinnumissi eða tveggja ára.

Hér á landi eru einnig greidd há laun. Sé horft til þeirra tekjulægri, hvort sem um er að ræða hjón eða einstaklinga með eða án barna eru Íslendingar í öllum tilfellum í efsta

fjórðungi ríkja OECD þegar kemur að kaupmáttarleiðréttum ráðstöfunartekjum. Með öðrum orðum eru örfá ríki í heiminum sem státa af hærri ráðstöfunartekjum borgaranna en Ísland, jafnvel þó tekið sé sérstakt tillit til þeirra tekjulægri og kaupmáttar. Svo virðist sem náttúrulegt atvinnuleysi hafi aukist hérlandis á undanförunum árum sökum grundvallarbreytinga á uppbyggingu vinnumarkaðarins. Því má eiga von á að jafnvægisatvinnuleysi hér á landi aukist frekar en minnki. Sé ætlað að hækka bætur enn frekar eða lengja bótatímabil mun atvinnulífið

þurfa að standa undir þeim kostnaði í gegnum hærri álögur. Hátt tryggingagjald er nú þegar áhyggjuefni hjá atvinnurekendum þvert á greinar. Frekari hækkun gjaldsins væri til þess fallin að hamla fjölgun starfa, sem vinnur gegn markmiðinu um minna atvinnuleysi.

Skortur á langtímaábyrgð er eitt stærsta vandamál lýðræðisríkja. Oft eru takmarkaðar greiningar gerðar á efnahagslegum afleiðingum stefna sem geta haft veruleg áhrif á allt efnahagslíf þjóðar um ókomna tíð. Hinu fullkomna lánshæfismati þýska ríkisins stöðjar ógn af slíkri stefnu, en lífeyrisskuldbindingar þar í landi eru að nær öllu leyti ófjármagnaðar. Núvirði ófjármagnaðra skuldbindinga Bandaríkjanna vegna velferðarkerfa þeirra hleypur á tugum ef ekki hundruðum billjóna dollara. Þetta eru risavaxin vandamál og engar góðar lausnir eru í sjónmáli.

Það er óábyrgt að kalla eftir nýjum lofordum án þess að gerð sé grein fyrir afleiðingum þeirra og kostnaði fyrir skattgreiðendur. Enn óábyrgara er fyrir stjórnmálamenn að láta undan slíku ákalli án þess að ganga úr skugga um að hægt sé að fjármagna lofordin á sjálfbæran hátt. Tekjur ríkissjóðs eru takmarkaðar. Síaðin skattheimta leiðir til stöðunar í hagkerfinu sem skerðir getu hins opinbera til að standa undir velferðarsamfélaginu til lengdar. Það er varasamur vítahringur.

HAFÐU FJÖLPÓSTINN ÞINN Í FRÉTTABLAÐINU

Það er hvergi betri staður fyrir fjölpóst en inni í Fréttablaðinu. Auglýsingaefnið lendir á eldhúsborðinu þegar blaðið er opnað!

93.000 Íslendingar lesa Fréttablaðið daglega að meðaltali.*

Kannaðu dreifileiðir og verð í síma 550 5000 eða sendu póst á orn@frettabladid.is.

Útvegum einnig hagstæð verð í prentun.

*Prentmæling Gallup, 12 - 80 ára, okt. - des. 2019.
Mannfjöldatölur Hagstofu Íslands 2019

SKOÐUN

Helgi Vífill
Júlíusson

Finasta garg

Einhvern veginn tókst þeim sem iðulega hafa rangt fyrir sér þegar þeir stinga niður penna, að vera samir við sig þegar kom að skrífum um nýlega auglýsingu Íslandsstofu til að laða ferðamenn til landsins.

Auglýsingin, sem var tveggja vikna átaksverkefni, er vel heppnuð. Hún fangar vel tilfinningu fjölda fólks um heim allan, sem hefur verið lokað inni, nánast eins og glæpamenn, svo mánuðum skiptir, vegna aðgerða stjórnvalda til að bregðast við COVID-19. Fjöldi fólks mátti rétt skreppa út úr húsi til að kaupa í matinn, annars varð það að dúsa heima.

Maðurinn er félagsvera og þarf að valsa um og hitta fólk. Spjall í gegnum netið dugar ekki til, þótt það sé ágætis sárabót. Höfundar auglýsingarinnar voru einmitt í þessum sporum, fastir heima við og þurftu á Íslandi að halda, svo vitnað sé í herferðina.

Til að bæta gráu ofan á svart fyrir heilmargar fjölskyldur eru ung börn að fara yfir um af eilífri inniveru og taumlausu sjónvarpsglápi og tölvuleikjaspilun. Flestar íbúðir í stórborgum eru litlar og treysta íbúarnir á lystigarda og kaffihús því það er ekki garður við húsin. Viða eykur sumarhitinn á óþægindin.

Að sjálfsögðu liður flestum illa við þessar aðstæður. Og dauðlangar til að öskra, flækjast um viðerni og finna sálarró, þótt það væri ekki nema í skamman tíma. Auglýsingin talar inn í þennan veruleika.

Hljóðstyrk hátalaranna sem hleyptu öskrunum til okkar var stillt í hóf. Þess vegna fylgdi garginu ekki hljóðmengun og þeir sem kvarta yfir sjónmengun taka sig of hátiðlega. Þetta voru einungis tveir litlir kassar á fæinum stöðum. Þetta er skemmtileg auglýsing. Erlendir fjölmiðlar virðast vera á sama máli og hafa birt yfir 800 greinar um markaðsátakið.

Það er merkilegt hve margir gagnrýnendur auglýsingarinnar gátu ekki sett sig í fótspor margra annarra Vesturlandabúa. Það tók þó steininn úr þegar Guðmundur Andri Thorsson, þingmaður Samfylkingarinnar og eindreginn Evrópusambandssinni, sagði að auglýsingin hefði verið svo illa heppnuð því auglýsingastofan hefði litil tengsl við Ísland. Alþjóðasinninn gerðist þjóðernishyggjumaður á augabragði ... vegna auglýsingar sem hitti í mark. Merkilegt að hann skuli treysta útlendingum fyrir lagasetningu hérlandis en ekki til að semja auglýsingar um landið.

Við Íslendingar erum heppnir. Hér er gott að búa og ferðatakmarkanir hafa verið minni en víða annars staðar. Lélegt að láta litils háttar óp lengst frá mannabyggðum slá sig út af laginu.

UMHVEREIÐ

ÁSTRÍÐA

HREINT

Guðjón Ó

VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Helgi stýrir Verne Global á Íslandi

Helgi Helgason hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri gagnavers Verne Global á Íslandi sem staðsett er á Ásbrú í Reykjanesbæ. Helgi mun hafa umsjón með daglegum rekstri, leiða fyrirhugaða stækkun og útvíkkun þjónustuframboðs. Helgi, sem gekk til liðs við Verne Global 2008, segist „spenntur að taka við stöðu framkvæmdastjóra, og taka þátt í því að þróa áfram gagnaver á heimsmæliskvarða, þar sem við nýtum sérstöðu Íslands varðandi hreina orku, öruggt rafmagn og hagstæða loftkælingu.“

Helgi Helgason

Fyrr á árinu gekk Verne Global frá hlutafjáraukningu frá hluthöfum og lánsfjármögnun frá Arion upp á 27 milljónir dala, til að auka afkastagetu gagnaversins. Aukin afkastageta mun hjálpa því að anna eftirspurn frá bæði núverandi og mögulegum viðskiptavinum eftir ofurtölvulausnum. Novator, fjárfestingafélag Björgólfs Thors, hafði forystu um stofnun Verne Global 2007 ásamt General Catalyst. Wellcome Trust, einn stærsti bakhjarl rannsókna í líf- og læknisfræði í heiminum, fjárfesti í gagnaverinu 2010. – þfh

09.08.2020

Ég þekki ekki marga sem ætla að fara hringinn í október.

Þórdís Kolbrún R. Gylfadóttir, ráðherra ferðamála.

HVERT ER ÞITT OMNOM?

hvítt súkkulaði NEI? HA!

VERÐLAUNNA súkkulaði

ÍSLENSK MJÓLK

MMM SILKIMJÓLK AÐFERÐ

SALT FRÁ SALTVERK

LAKKRÍSERÓT

omnom CHOCOLATE REYKJAVÍK

LAHHRÍS + SEA SALT

Handgert af ást á Íslandi

www.omnomchocolate.com

@f t i o omnomchocolate